

Zoo, Gener i Mox, els noms emergents de l'escena musical valenciana

Els premis que organitza el Col·lectiu Ovidi Montllor de Músics en Valencià (COM), lliurats aquest cap de setmana, han assenyalat artistes consolidats, com ara Mara Aranda o la cantautora Clara Andrés. Però també han marcat les propostes emergents, els grups que han fet un pas endavant en els diferents segments genèrics: Zoo, Gener i Mox.

Reportatge de Xavier Aliaga

La retirada amb escassa diferència en el temps d'Obrint Pas i Al Tall, adobada amb l'anunci de La Gossa Sorda, generaren neguit i una certa malenconia entre les parròquies respectives. Globalment, tanmateix, l'escena de la música en català al País Valencià –considerada així a tall de convenció, suma en realitat de diverses escenes– ha demostrat una admirable capacitat de regeneració i de traure del calaix noves i interessants propostes. Convé recordar que, de manera simultània al comiat d'Obrint Pas, sorgia amb força una formació, Aspencat, capaç de generar un seguiment massiu a l'àmbit lingüístic català.

Els de la Marina, fet i fet, triomfaren en l'edició 2013 dels premis Ovidi Montllor amb un treball irresistible, *Essència*, continent d'himnes com "La distància" o "Quan caminàvem", que s'adjudicà els guardons de millor disc d'electrònica i rap i millor producció i arranjaments. El seu esperat retorn, *Tot és ara* (Halley Records), obtingué quatre nominacions per als Ovidi d'enguany, però en el repartiment final Aspencat s'hagué de conformar amb el premi a la producció i els arranjaments, de la mà del productor de moda, Mark Dasousa, i a millor vídeo-clip per l'esplèndid treball que ha fet el director Pau Berga amb la cançó "Música naix de la ràbia".

Zoo, el nou projecte de Panxo (Toni Sánchez), antic membre d'Orxata Sound System, i una de les grans revelacions de l'any, amb una gira triomfal pel País Valencià i Catalunya, desplaçà Aspencat

i s'adjudicà el guardó com a millor disc d'electrònica i rap, el premi gros. El *hip hop* fresc de Zoo, modern i rabiosament valencià, les seues tonades irresistibles, un sisè sentit per envoltar-se de les col·laboracions adequades i cançons sensacionals com "Estiu", "Corbelles" i "Carrer de l'amargura" han fet de *Tempestes vénen del sud* (Propaganda pel Fet!) un dels indiscutibles discos de l'any. No haver guanyat les altres tres nominacions (millor cançó, millor lletra i millors arranjaments) és pot considerar un fet accidental, tan sols una mostra del gran nivell a concurs. Dos noms que cal tenir en compte en el futur –i en el present– Arrap i Atupa, també estigueren presents en les nominacions, una designació cada dia més cara atesa la gran quantitat de propostes. Enguany, més de 120 discos.

El temps del llop

Una altra referència dels Ovidi 2015 correspon a un enlluernador treball de debut, *El temps del llop* (Mésdemil), l'esplendorosa presentació en societat de Carles Chiner que s'adjudicà el premi a millor àlbum de pop i millor lletra per la grandíssima "Contrallum", un prodigi de conjunció compositiva i interpretativa. Aquest Jeff Buckley a la valenciana (Bon Iver o Elliott Smith podrien ser altres referències orientatives) també optava a millor cançó i millor disseny. El seu folk-pop d'arrels anglosaxones, polsegós i delicat alhora, és una mostra de vitalitat més, diversificació estilística i potència de l'escena. I guanyà en una categoria en la qual hi havia nominat ni més ni menys que Òscar Briz i el seu nou treball, *Entre llums i ombres* (Mésdemil). Poca broma. Júlia, guanyadors l'any passat del premi

revelació, i els imaginatius Mi sostingut, foren els altres nominats en pop. Júlia no sortí de buit de la gala: seu fou el premi al millor disseny per la tasca de Sofia Hernández amb *Nuvoslàstic* (Malatesta).

La llegenda de l'horta

Mox, la banda de Puçol guanyadora del premi a millor disc de rock, no són debutants. La seua fusió entre el folk i el rock *indie* a l'estil de Los Planetas de *La leyenda del espacio*, tingué un primer capítol amb l'interessant *Palifonies*. El segon intent, tanmateix, *Tuactes i rebomboris* (Mésdemil), ha estat el de la depuració de la fórmula, l'equilibri exacte entre els ingredients, el moment d'inspiració traduït en cançons com ara "Si el poguera partir (Cançó de batre)", que obtingué també el preat premi a millor, cançó. En aquest tema, Pep Gimeno Botifarra, fent el paper d'Enrique Morente amb els granadins Los Planetas, comença fent un cant de batre acompanyat amb unes guitarres climàtiques i una dolçaina. En algun moment, calla la dolçaina i entren en joc els vocalistes de Mox i uns imponents *riffs* de guitarra, reinterpretant en clau de rock vibrant el que acaba de cantar el *cantaor* de Xàtiva. Simplement gloriosa. Però val a dir que qualsevol de les altres cançons nominades, "Bolero de l'home insomne" (Carles Dénia) o les esmentades "Contrallum" o "Estiu" haurien estat dignes guanyadores.

El mateix es pot dir de la categoria de rock, amb molt bons treballs nominats de Smoking Souls, La Gossa Sorda i Tardor. Tant és així que els guanyadors de l'edició 2013, Mox nox i el seu *shoegazing* actualitzat, quedaren fora de les nominacions.

Clara Andrés i Mara Aranda, les grans dames de la cançó i el folk

A Clara Andrés, l'autora de discos tan suggeridors com *Dies i dies* (2008) i *Huit* (2010) no és possible incloure-la entre les propostes emergents perquè es tracta d'una artista plenament consolidada. Però el guardó a millor disc de cançó per *Entrelínies* (Mésdemil), a la tercera nominació, és el reconeixement a un disc i una carrera impecables, a un discurs molt personal en el panorama de la cançó en català. I qui sap si una nova empenta a una cantautora que encara ha de donar moltes més alegries als seus seguidors. Al marge d'això, la categoria de cançó d'autor venia farcida de bones notícies, amb les nominacions a propostes com les d'Abraham Rivas, Batà i Ivan Brull que toquen amb força a la porta. Qui sap si futurs guanyadors dels Ovidi.

Mentrestant, la categoria de folk presentava en les nominacions treballs de grans tòtems del gènere al País Valencià (Mara Aranda, Carles Dénia i el disc de Pep Gimeno Botifarra amb Pau Cháfer) i una proposta emergent, la dels alcoians El Diluvi. Quatre àlbums magnífics. En acabant, es va imposar en les votacions del jurat (format per Josep Vicent Frechina, Carla González, Juanma Jàtiva, Quim Vilarnau, Vicent Xavier Contrí i qui signa aquestes ratlles) l'excel·lent *Mare Vostrum* (Picap) de Mara Aranda.

Finalment, si parlem d'emergents, ens hem de fixar en el premi a la millor maqueta, que ha anat enguany a *Primer condicional*, de Geografies. Un grup premiat a seguir: revelacions d'altres anys com Mi Sostingut, Arrap o Júlia apareixen enguany entre les nominacions *senior*. La font continua brollant. ●

NOUS REFERENTS. D'esquerra a dreta, Panxo i la resta de músics de Zoo, Carles Chiner (Gener) i els puçolencs Mox, els planetes valencians del folk-rock. Els grans noms dels Premis Ovidi Montllor 2015.